

## ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

นางรินทรณ์ภัส กิจเฉลี่ย\*

### บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนในอำเภอบ่อเกลือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ เมื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของ Cronbach ได้ค่า 0.943 สถิติที่ใช้ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ( $t$ -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านวิชาชีพ ด้านการทำงาน ด้านภาวะผู้นำ และด้านบุคลิกภาพเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

### บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ที่สามารถแพร่กระจายข่าวสารข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และภาวะวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบันส่งผลกระทบโดยตรงต่อการอยู่รอดขององค์กร ฉะนั้นองค์กรใดที่สามารถยืนหยัดอยู่ได้องค์กรนั้นจะต้องมีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตลอดจนมีความรู้ความสามารถในอันที่จะนำพาองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การที่จะเป็นผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถและการบริหารจัดการที่ดีได้นั้นผู้บริหารควรมี

ความเป็นผู้นำอยู่ในตัว ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันมีองค์ประกอบหลายประการที่จะช่วยให้สถานศึกษาอยู่ได้อย่างมั่นคง มีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ซึ่งเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการบริหาร ฉะนั้นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจะต้องเป็นผู้นำและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอย่างมีอาชีพ ตลอดจนมุ่งทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ความสำเร็จของสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์กรขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านบุคคลเป็นหลัก หากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะความเป็นผู้นำที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมแล้วโอกาสที่จะประสบความสำเร็จก็จะสูงขึ้น ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจในขอบข่ายและความสำคัญของงานบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน โดยจำแนกตาม เพศ และประสบการณ์การทำงาน

### ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมุ่งศึกษา ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้ศึกษา คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้านดังนี้

- 1.1 ด้านภาวะผู้นำ
- 1.2 ด้านวิชาชีพ
- 1.3 ด้านการทำงาน
- 1.4 ด้านบุคลิกภาพ

## 2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ครูในโรงเรียนในอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 13 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 150 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ครูในโรงเรียนในอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ประจำปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (อ้างอิงใน Cohen L., Manion L., & Morrison K. (2011 หน้า 147-148)) ที่ประชากรจำนวน 150 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 108 คน คัดเลือกโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน

## 3. ตัวแปรที่ศึกษา

### 3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) มี 2 กลุ่ม ได้แก่

#### 3.1.1 เพศ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ชาย
- 2) หญิง

#### 3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- 1) 0-5 ปี
- 2) 6-10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม (dependent Variables) ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่านซึ่งการบริหารงานของโรงเรียนแบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้

#### 3.2.1 ด้านภาวะผู้นำ

#### 3.2.2 ด้านวิชาชีพ

#### 3.2.3 ด้านการทำงาน

#### 3.2.4 ด้านบุคลิกภาพ

## เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน มีวิธีดำเนินการ ดังนี้ ประเภทของข้อมูลเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ลักษณะเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้ว ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่านแบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย

|                         |              |
|-------------------------|--------------|
| ด้านที่ 1 ด้านภาวะผู้นำ | จำนวน 10 ข้อ |
| ด้านที่ 2 ด้านวิชาชีพ   | จำนวน 10 ข้อ |
| ด้านที่ 3 ด้านการทำงาน  | จำนวน 10 ข้อ |
| ด้านที่ 4 ด้านบุคลิกภาพ | จำนวน 10 ข้อ |

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ซึ่งคำถามเป็นแบบปลายเปิด

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่านดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามซึ่งครบถ้วนและสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวน 108 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส
3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงานในเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่านโดยหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย
5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยค่า t-test
6. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์โดยค่า One Way Analysis of Variance
7. การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

#### ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 108 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีประสบการณ์การทำงานเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี ประสบการณ์การทำงาน 0-5 ปี และประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปี ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน จากกลุ่มตัวอย่าง 108 คน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

### อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน พบว่าประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิชาชีพ ด้านการทำงาน ด้านภาวะผู้นำ และด้านบุคลิกภาพ ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านวิชาชีพ พบว่า ความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีทักษะในการพูด/การสื่อสาร ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสารในการสั่งงานผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง จึงทำให้การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชานั้นดำเนินไปในทิศทางเดียวกันและประสบความสำเร็จในการทำงานตามเป้าหมายขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมควร เสือเทศ (2554, หน้า 133 - 141) ที่ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ กฤติยา ใจหลัก, 프리ช เจอร์ลด์ พิชัย ไชยสงคราม และวีระ วงศ์สรรค์ (2551, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 2 ด้านการทำงาน พบว่า ความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ควบคุมอารมณ์ได้ จิตใจมั่นคง ไม่เอาแต่อารมณ์ ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้นำสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ จิตใจมั่นคง ไม่เอาแต่อารมณ์ จึงทำให้การบริหารจัดการงานในองค์กรดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ใต้บังคับบัญชาพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

อร่าม กล้าวิจารณ์ (2550, หน้า 124 - 133) ที่ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพื้นดิน เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของวิทยา เพชรไกร (2546, หน้า 28 - 52) ที่ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในจังหวัดยโสธร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 3 ด้านภาวะผู้นำ พบว่า ความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างความประทับใจให้ผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารมีความรู้สามารถในด้านวิชาชีพ ปฏิบัติหน้าที่อย่างยุติธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการวิชาชีพและการครองคน จึงทำให้นักเรียนในสถานศึกษาเกิดความประทับใจในการให้บริการแก่ผู้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี มหศักดิ์นุกภาพ (2550, หน้า 51- 67) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 4 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก การมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดีของผู้บริหารส่งผลต่อการทำงานของสถานศึกษาได้อย่างเต็มตามศักยภาพและเต็มความสามารถ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาบุญทัน อภิบุญโญ ไชยพันธ์ (2552, หน้า 103 - 112) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษานับพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน จำแนกตามเพศ พบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ในแต่ละด้านนั้นผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้การบริหารจัดการนั้นเป็นไปได้ดีในทุกด้านและพร้อมที่จะพัฒนาให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

3. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ในแต่ละด้านนั้นได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและเห็นผลงานเป็นเชิงประจักษ์ มีความชัดเจนในการบริหาร

จัดการทำให้คุณภาพในการบริหารจัดการอย่างมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

### ข้อเสนอแนะ

#### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

##### 1.1 ข้อเสนอแนะในการบริหารงานด้านภาวะผู้นำ

- 1.1.1 ควรมีความเป็นผู้นำในการปฏิบัติตน ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
- 1.1.2 ควรเป็นผู้นำทางความคิดและสร้างแรงจูงใจในการทำงาน
- 1.1.3 ควรปกป้องผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อเกียรติและชื่อเสียงของสถานศึกษา

##### 1.2 ข้อเสนอแนะในการบริหารงานด้านวิชาชีพ

- 1.2.1 ควรปฏิบัติตนเป็นผู้แสวงหาความรู้ในวิชาชีพเพื่อการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
- 1.2.2 ควรรักและศรัทธาในวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.2.3 ควรรักษาชื่อเสียงของตนเองเพื่อมิให้เสื่อมเสียต่อวิชาชีพ

##### 1.3 ข้อเสนอแนะในการบริหารงานด้านการทำงาน

- 1.3.1 ควรปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพให้เต็มเวลาและเต็มศักยภาพ
- 1.3.2 สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
- 1.3.3 ควรพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความรู้ความสามารถที่ดียิ่งขึ้น
- 1.3.4 มีความยุติธรรมในการบริหารจัดการ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง

##### 1.4 ข้อเสนอแนะในการบริหารงานด้านบุคลิกภาพ

- 1.4.1 ผู้บริหารควรมีสภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง
- 1.4.2 ผู้บริหารควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อย
- 1.4.3 ผู้บริหารควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน นายกอง

#### 2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน จำแนก อายุ และการศึกษา

## เอกสารอ้างอิง

Barnard. อ้างถึงใน จันทราณี สงวนนาม.(2545) ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา  
กรุงเทพฯ : บั๊คพอยท์

D.E.Griffiths. “Administration Theory”. (1959). In Handbook of Research on Education .  
New York : Kongman.

Drucker Peter F., (1954).The Practice of Management .New York : HarPer & Row,  
Publisherss,

Dunnette, อ้างถึงใน วินัย นิมวงษ์. (2542).“ภาวะผู้นำเชิงจัดการและภาวะผู้นำเชิงปฏิรูปของ  
ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาในจังหวัดระยอง”.วิทยานิพนธ์  
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยบูรพา.

Henri Fayol. (1971). General and Industrial Management. Constance Stores  
Toronto :Pitman Publishing.

กระทรวงสาธารณสุข. (2542). การบริหารงานสาธารณสุขส่วนภูมิภาค (ฉบับปรับปรุง).  
พิมพ์ครั้งที่ 6.กรุงเทพมหานคร : กระทรวงสาธารณสุข.

กฤติยา ไชยสิทธิ์ ฟริตซ์เจอร์ลด์ พิชัย ไชยสงคราม และวีระ วงศ์สรรค์. (2551). ภาวะผู้นำของ  
ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดส  
นักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา.วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต,สาขาบริหารการศึกษา,  
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ขนิษฐา จินดากุล. (2545). “คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียน  
ทางเลือก”. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,  
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

คุณวุฒิ คนฉลาด. (2546). ภาวะผู้นำ .ชลบุรี : ภาควิชาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,  
มหาวิทยาลัยบูรพา.

จันทราณี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :  
บั๊คพอยท์.

เฉลิม รัชชนะกุล. (2542) อ้างถึงใน จิราภรณ์ วุฒิกักดี. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ  
ผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม  
สามัญศึกษาเขตการศึกษากรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร  
มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2541). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริม  
กรุงเทพมหานคร.
- นิพนธ์ กีนาวงศ์. (2543). หลักการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก : โรงพิมพ์ตระกูลไทย.
- ประพันธ์ คหิทรพงศ์. “พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่  
ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนมัธยมศึกษา  
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา,  
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประเวศ วะสี. (2540). ภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- ปราณี มหะศักดิ์นาฎ. (2550). ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โรงเรียน  
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต,สาขา  
บริหารการศึกษา,มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภ. (2542). พฤติกรรมกลุ่ม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- พระมหาบุญทัน อภิบุญโญ ไชยพันธ์. (2552). การศึกษาคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร  
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
นครราชสีมา เขต 4 . วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต,สาขาบริหารการศึกษา,  
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พระราชวรมุณี (ประยูร ธรรมจิตโต). (2541). “คุณลักษณะของนักบริหาร”. ในคุณธรรมสำหรับ  
นักบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาข้าราชการ  
พลเรือนสำนักงาน ก.พ.
- วิทยา เพชรไกร. (2546). การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา  
และมัธยมศึกษา ในจังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต,สาขาบริหารการศึกษา,  
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิโรจน์ มหานิล. (2542). อ้างถึงใน จิราภรณ์ วุฒิกิติ. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร  
ตามความคิดเห็นของครู อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ  
ศึกษาเขตการศึกษากรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร  
มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมควร เสือเทศ. (2554). การพัฒนาตนเองตามมาตรฐาน วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร  
โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3.  
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต,สาขาบริหารการศึกษา,มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สมชาย เทพแสง. (2543). “ผู้บริหารมืออาชีพ”. วารสารข้าราชการครู
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2541). “การประกันคุณภาพการศึกษา”. วารสารวิชาการ 1, 5.
- สิริวัฒน์ พรหมบุรี. (2542) “ปรัชญาการบริหาร”. วารสารจุฬาลงกรณ์.

สุทธิ สุทธิสมบูรณ์ และสมาน รังสิโยกฤษณ์. (2549). หลักการบริหารเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 16.  
กรุงเทพฯ : ประชาชน.

สุนีย์ บุญทิม. (2542). “การศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในช่วง  
ปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2539 – 2550) ตามความคาดหวังผู้บริหารและครู  
โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6”. วิทยานิพนธ์  
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.